

Višenamjenski – univerzalni stezač matrica

Jozo Šutalo

Zavod za dentalnu patologiju
Stomatološki fakultet u Zagrebu

Primljeno:

Sažetak

U radu je prikazana vlastita konstrukcija višenamjenskog – univerzalnog stezača, opisan način upotrebe te prednosti ranije konstruiranih stezača. Višenamjenski stezač se može lakoćom upotrijebiti za sve vrste aproksimalnih kaviteta bez opasnosti od povrede sluznice.

Ključni problem u restorativnoj stomatologiji jest ponovno uspostaviti morfološki oblik zubne krune i međuzubne odnose kakvi su postojali prije tretmana kariozne destrukcije.

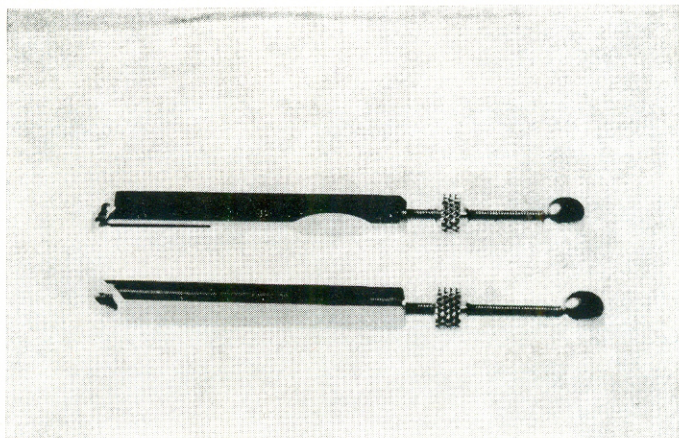
Glavni zadatak restorativnog postupka se odnosi na zaštitu interdentalne papile koji se postiže pravilnim međuzubnim odnosima. Premda se o toj problematici dosta u literaturi raspravlja još uvijek se susreću neuspjesi, koji mogu biti uzrok različito izraženim patološkim zbivanjima u području fiksacijskog aparata zubnog organa.

Tijekom vremena pojavljuju se različito konstruirane naprave, koje imaju svrhu da se uspostave pravilni odnosi između aproksimalnih ploha dvaju susjednih zuba. Treba međutim naglasiti da ne postoji takav stezač matrice koji bi se mogao koristiti za različite vrste restorativnog postupka. Najčešće se upotrebljavaju dvije vrste stezača matrice; za dvo- odnosno tropovršinske ispune.

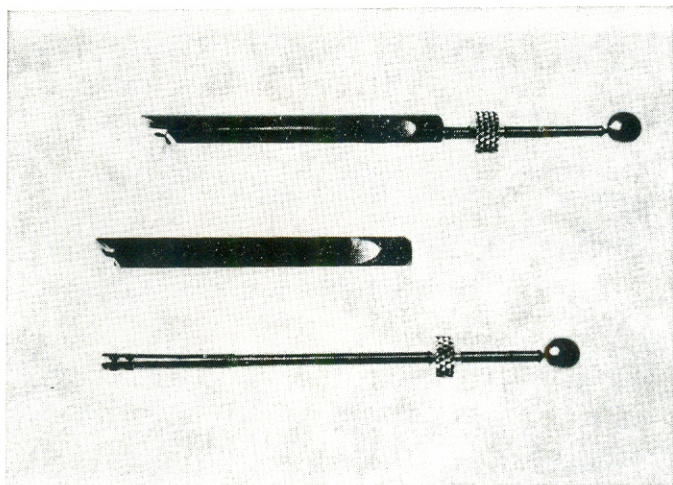
U nastojanju da se postignu što optimalnije interdentalne prilike konstruiran je višenamjenski – univerzalni stezač matrice. Taj stezač se može primjenjivati za sve vrste i oblike aproksimalnih kaviteta (slika 1 i 2).

Na slici 1. su dva pogleda na višenamjenski – univerzalni stezač. Slika 2. prikazuje pojedine elemente stezača.

Prednosti višenamjenskog – univerzalnog stezača su mnogobrojne. Stezač s obuhvatnom matricom se može bez poteškoća adaptirati oko svakog zuba s aproksimalnim kavitetom; obuhvatna matrica je fiksirana u vijku ste-

Slika 1. Dva pogleda na višenamjenski – univerzalni stezač

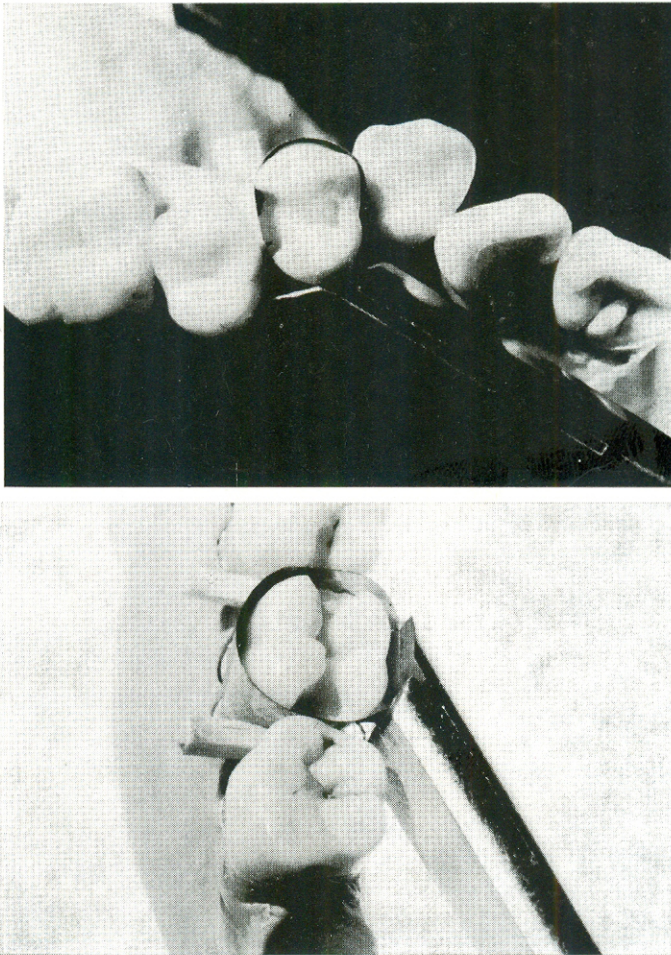

Slika 2. Pojedini elementi univerzalnog stezača

zača. Postoji mogućnost da se višenamjenski – univerzalni stezač lako adaptira i na bukalnoj i na lingvalnoj strani zuba okretanjem vijka stezača oko vlastite osi (slika 3, 4).

Slike 3. i 4. pokazuju adaptiranu matricu višenamjenskog stezača na prvom gornjem pretkutnjaku s distokluzijskim i donjem drugom kutnjaku s mezio-okluzodistalnim kavitetom.

Upotrebom višenamjenskog – univerzalnog stezača matrica neće oštetiti bukalnu sluznicu, jer je matrica dobro zaštićena u žlijebu vodilice stezača,

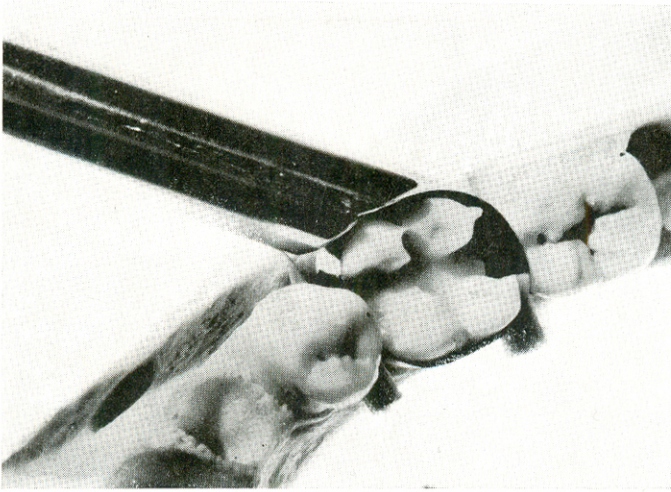
Slika 3. i 4. Adaptirana matrica višenamjenskog stezača

dok su ranije konstruirani stezači mogli zbog slobodnih krajeva matrice oštetiti sluznicu.

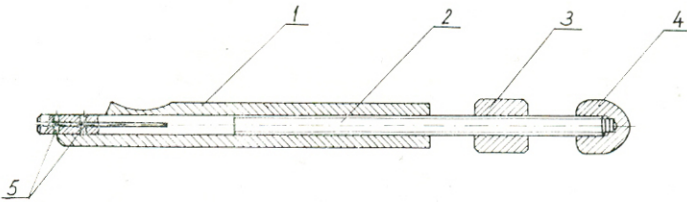
Višenamjenski – univerzalni stezač je konstruiran na temelju ergonomskih načela vodeći računa i o praktičnoj primjeni.

Unatoč prednostima višenamjenskog – univerzalnog stezača potrebno je naglasiti da se optimalna adaptacija matrice oko zubnog vrata postizava dodatnom aplikacijom interdentalnih drvaca (slika 5).

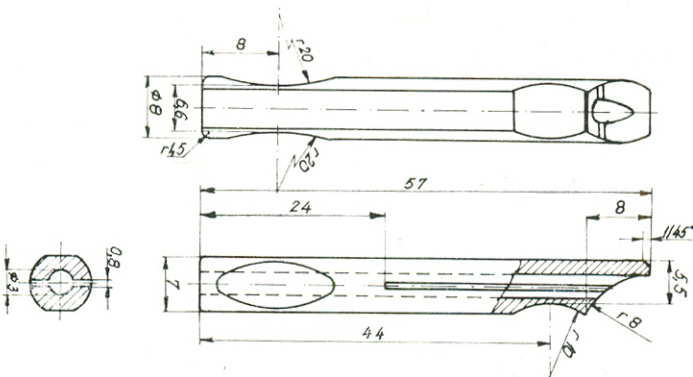
Rukovanje s višenamjenskim – univerzalni stezačem je jednostavno. Nakon izvršene preparacije kaviteta odabere se prikladna matrica i postavlja u žlijeb vijka koji se zatim povuče u vodilicu. Tako postavljena matrica se

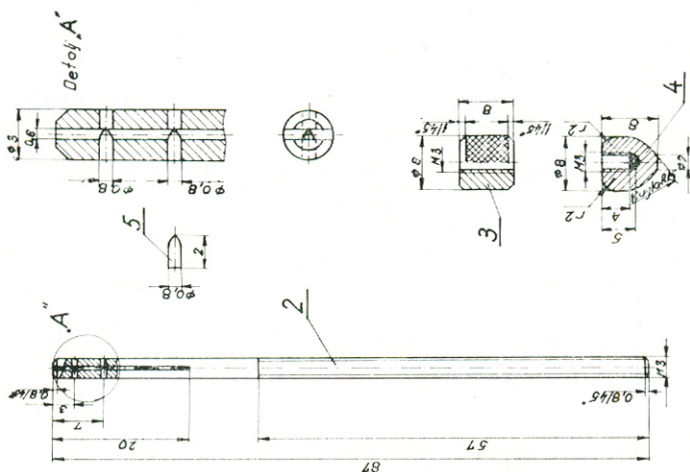
Slika 5. Dodatna adaptacija matrice oko zubnog vrata interdentalnim drvcima

Slika 6. Tehnički prikaz višenamjenskog – univerzalnog stezača

Slika 7. Vodilica stezača

Slika 8. Vijak stezača s hvatištem za matricu i zavijačem

stavlja oko zuba i zatezačem pritegne oko njega. Da bi postigli optimalan morfološki oblik zuba stavljaju se interdentalno drvca u predjelu zubnog vrata.

Prilikom skidanja obuhvatne matrice potrebno je otpustiti matricu stezača i vijak potisnuti kroz vodilicu prema naprijed, a zatim skinuti matricu.

Na slikama 6, 7. i 8. prikazan je tehnički crtež pojedinih dijelova višenamjenskog – univerzalnog stezača.

Summary

A new construction of matrix holder for several purposes and his application is described.

Key words: Matrix holder, construction